Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cod. Aug. perg. 202

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9. Jahrh.]

S. Christophori

urn:nbn:de:bsz:31-97858

Visual Library

INCIPIT PASSIO SCI XPOFORI QUOD EST VIIII KL AUG

Tempore illo regnante dagno In ciuitate samaen homo ue
nit de insula genus canineorum ostensum est ei a dno ut bap
tizaretur baptismo quod ostendit ei dns ihs xps in saeculo suo &
ostensum est ei a dno quo multe generationes habebant
per te credere in dno ihu xpo & uocabuntur filii di uiui

Ipse autem scs & toto corde orans ecce nebula de celo descendit sup
eum & uenit ei uox de caelo dicens electus di uiui accepisti
baptismum in nomine dni scae trinitatis & ingressus
ipse scs in terra syriae orabat dicens Gloria tibi ds
qui a conuertis ignorantes & adducis ad uiam ueritatis
& mutas linguas ferarum & das eis linguam humanam

Et ingressus in ipsam ciuitatem orabat dicens Dne qui
formasti adam & dedisti ei scienciam ut cognoscer & uiam
ueritatis da & mihi seruo tuo ut doceam populum istum qui
in errore e
errauit & orante eo exiit mulier de ciuitate ut ir & ad
orare idolis & uidens ipsum scm cristoforum contremuit
& facies eius mutata est Videns enim corpus humanum
caput autem de cane cucurrit mulier ad ciuitatem da
mabat & dicebat Venite & uidete mirabilia quae
nullus uidit & exierunt turbae multae & uiderunt ip
sum scm stantem iuxta ecclesiam & respiciens ad illum po
pulus uidebant eum orantem & dicentem Dne ds omps
da eis ut credant per me nomini sco tuo & tenens uir
gam in manu sua fixit eam in terra & dixit

dñe ds fac uirgam istam florere & ramos habere & fo
lia; quomodo mutasti in chanan galilee aquā in ui
num; Multi autem uidentes quia uirga illa floruit
crediderunt per illum milia. xuiii. & baptizati sunt
de manu scī cristofari; Audiens aū hoc dagnus rex. mi
sit ad eum du centos milites ut eum exiberent; Vi
dentes aū illum milites orantem timuerunt ad pro
pr are illi; Et misit iterum alios du centos. & ueni
entes ad ipsum uiderunt eum orantem & ipsi ora
re ceperunt cum eo; Complens autem ipse scs oratio
nem suam surrexit; Et dixerunt milites ad eum
domine desiderat te rex uidere; Respondit ad eos
scs cristofarus; Si uoluntati mee. ueniam. si non
non ueniam. tamen uenio uobiscum; Et ingressus
ipse scs ante conspectū dagni; Videns eum rex qm
erat magnus. statim corruit de consistorio ubi se
debat; Et postmodum surrexit & sedens pro tribu
nali interrogauit eum dicens. quis es tu & unde es
aut quod nomen tuum; Respondens scs cristofarus ait. ex natiui
tate mea reprobus dictus sum. post baptismum
aū cristofarus uocor; Dixit rex ad eum. canine.
& facies mala non sacrificas diis meis; Scs aū
cristofarus dixit. Vere bene uocatus es dagnus
quia tu es pars mortis. & coniux patris tui dia
boli; Dii aū quos mihi dicis sacrificare uani sunt;

Oculos habent. & non uident. Aures habent. & non au
dient. nec ipsi qui adorant. eos adiuuare possunt.
Qm̄ aurei & argentei. lapidei. & lignei sunt. Dii aū
qui celum & terram non fecerunt pereant. tu autem
tā quam stultus adoras eos; Utinā audires me & ado
rares dn̄m qui fecit celum & terram. qm̄ potens est libe
rare te de gehenna ignis & dimittere peccata tua;
Ipse autem stultus rex cogitans intra se dicebat; Quo mo
do possum istum qui inter feras nutritus est. uincere
si non inueniam ei diuersa tormenta; Et iussit eum rex
mitti in carcerem. & ecce illi quadringenti milites
uenerunt ante conspectu dagni & iactauerunt arma
sua ante illum dicentes. & nos credimus in dn̄o sc̄i cris
tofari. et adoramus eum; & dixit ad eos rex. Nū quid
& uos inclefficati estis quod ipsum uultis sequi; Venite
& adorate deos meos & do uobis aurum & argentum.
& in honore magno constituam uos; Dixerunt milites
ad eum. Aurum & argentum tuum tecum sit in per
ditione. nos aū semel babtizati sumus & credimus
scam̄ trinitatem; Iratus aū rex iussit eos decollari.
Ipsi aū propter gratiam sc̄i cristofari compleuerunt
martyrium sc̄m; Tunc iussit rex ut uenirent ad
eum puellas duas pulcras & inclaudi cum sc̄o cristo
faro in carcerem. nicea & aquilina; Et promisit eis
aurum & argentum multum ut facerent eum secum

peccare & sacrificare diis; Ingresse sunt autem ad
famulum dī & ubi uiderunt faciem eius tamquam
flammā ignis ceciderunt in facies suas a hora ter
tia usque ad horam sextam; Cum conplisset aūt scs
dī orationem dixit ad eas. leuate filie meae noli
te timere. stare autem habetis ante conspectum
dī qui uos transmisit ad me; Et interrogabat eas
dicens. qd ē artificium uestrum. & respondentes
eas ad eum. ora pro nobis famule dī ut dimit
tat nobis dns peccata nra. opera aūt nra me
returium est. et qd accipiebamus de corpore
nro pauperib; errogabamus. nudos uestieba
mus. esurientes satiebamus. captiuos redime
bamus; Dixit eis scs cristofarus. negate er
go iouem & oma idola ura & cōmunicate mecū
in oratione. & spero in dm meū qm dimittit
uobis peccata ura; Responder ille ad eum
& dixer credimus in dm tuū qm tecum pgim
ad martyrium; Alia crū die iussit illas rex exi
re de carcere. & interrogabat eas dicens. fecis
tis cristofarum sacrificare diis meis & necare
dm suum; Responder ille dicentes. utinā audi
res nos. & adorares dm scī xpofari & necaris deos tuos
qui nihil sunt. Nos aū credimus in dm cristofari; Respondit
rex & dixit ad eas. nicea & aquilina nūquid & uos me leficate

estis de illo grande malefico ut & uos negaretis deos
meos; Cogitate aut propter pulcritudinem uestram
& sacrificate diis meis; Si autem noluerit is male uos
faciam perire a facie terre; Responderunt illae
ad eum & dixerunt; Si uolueris ut sacrificemus diis tuis
iube mundare plateas totas ut exeat preco clamans
ut omnes congregentur in templo quoniam nicea & aqui
lina sacrificare habent diis; Congregatus est autem
populus magnus & dixit rex ad niceam & aquilinam
sacrificate nunc diis meis; Illae autem uenerunt & respicie
bant in carcerem ubi erat inclusus sanctus cristoforus
clamabant ad eum uoce magna dicentes. Ora pro no
bis ut liberet nos dominus ab idolis; Ad ubi ingressae sunt
in templo clamabant idolis dicentes. dii paganorum
audite nos. hoc tertio dixerunt & non erat uox in
illis & dicebant. forte somnium ceperunt & non
audiunt. aut aliquo artifitio operantur et non illis
uocat; Tunc nicea soluit zonam suam & posuit in col
lum iouis. & traxerunt ambe & iactauerunt eum
in terram & confringerunt eum; Similiter fecerunt
& apollonii & dixerunt. si dii estis et aliquid ualetis
leuate & adiuuate uos; Audiens autem rex quoniam nicea & ac
quilina deos eius confregerunt dixit ad illas. Ego uobis
preceperam ut deos meos adoraretis. & non ut conlide
retis eos; Responderunt illas & dixerunt regi;

Nos lapides conlisimus. stulte tales sunt dii tui ut a
mulieres confringerentur; Respondit rex & dixit eis;
Qm uos illum maleficum creditis & lesistis deos meos;
male uos pdam de hoc secto ut cristoforus uideat p
ditionem ura & sacrifice diis meis; Et iussit rex cate
nas ferreas in manib; & pedib; aquiline mitti & ius
sit ea suspendi. et ligare lapidem magnum in pedib;
eius ut membra eius disrumperent; Ipsa au leua
uit oculos suos & uidebat scm cristoforum orantem.
& clamauit ad eu dicens; Adlethadi ora pro me
qm in nomine dni di tui accipio meam coronam;
Postmodum audiuit uocem magna dicente. aquili
na accipies tuam coronam intra ingratia dni tui.
nicea au uidebat ea & orabat dicens. dne sci cristo
fori noli me separare de sorore mea. sed cu ea dig
na me coronare; Et iussit rex ut ueniret nicea an
te conspectu eius. & dixit rex ad ea. adhuc in hac stul
titia pseueras. audi me & sacrifica diis meis ut n
amplius tormenta paciaris quib; passa e soror tua;
Nicea respondit tormenta tua mihi dulcedo e. & mors
tua mihi uita aetna est; Tunc iussit rex ligari ma
nus & pedes eius & dentes singulariter expelli. ut p do
lore respondere n possit, Ipsa au amplius dicebat
ego tormenta tua n timeo; habeo au adiutore dnm;
Iratus au rex iussit exhiberi ligna multa & fieri pira magna;

& iussit eam ibi cremari; Ipsa autem in medio flamme sta
bat & clamabat; Domine qui misisti angelum tuum
in camino tuum puerorum & liberasti eos de flamma
ignis & mihi mitte angelum sanctum tuum ut liber &
me de igne isto & erubescat tyrannus iste cum ira
sua; Tunc solute sunt manus & pedes eius. & stabat
in medio igne & facta est flamma illa tamquam ros qui
de celo discendit; Videns autem tyrannus quod nihil po
terat nocere famulae dei iussit eam decollari & com
pleuit coronam suam. cum sorore sua in testimonium
magnum; Multus autem populus mirabatur glorio
sam passionem ipsarum quoniam uicerunt illum tyrannum
& crediderunt in dominum sancti cristofori & clamabant
dicentes magnus est deus cristianorum; Iratus autem
rex dixit in cor de suo; Si non perdidero hunc ma
leficum maleficiis suis totum seculum ad se habet tra
here ut omnes in illo credant; Et iussit uenire eum
ante conspectum suum & dixit ei; Canine & facies ma
la & turpis usque quo in hac fide stas & quam diu te
possum sustinere. Sacrificas diis meis an non.
Respondit sanctus cristoforus & dixit. Ego uolo adda
cere te in fidem bonam ut relinquas deos tuos qui nihil
sunt. & adores xpm dominum uiuum qui potestatem habet
uitam & mortem tuam; Et dixit rex ad eum adhuc in stulti
tia hac perseueras; Sanctus cristoforus dixit. Non sum

stultus sed sum seruus xpi. tu autem stultus es & insipiens
qui non confiteris dnm. sed confiteris satanan patrem
tuum; Et iratus rex iussit ligari manus & pedes eius
& cedi aduirgas ferreas & mitti in caput eius cas
sidem igneam; Tunc dixerunt tres & consolib;
beatus eras dagne si natus non fuisses; Quoniam tale
tormenta fieri iussisti famulo dei; Tunc iratus rex
iussit eos decollari; Tunc scs cristoforus dixit
ad eum. Si amplius tormenta potueris mihi facere
fac. quoniam mihi uita est & dulciora super melle. Tunc
iussit rex fieri scamnum ferreum secundum statum
eius. & factum est secundum iussionem regis; Posuerunt
eum in medio ciuitatis & iussit eum ibi legari. & uenire
ligna multa & cooperire eum & igne supponi. & ius
sit exibere quadraginta horcas olei & mitti super
flammam; Dixit ad eum scs dei de medio igne. hec
tormenta que mihi facis in tua turpitudine & in dis
tuis; Ego dixi tibi quia non timeo tormenta tua nec
iram tuam; Cum hec dixisset de multitudine flammae scam
nus ille factus est tam quam cera liquiscens; Veniens
autem rex uidit scm cristoforum in medio ignis stantem
& orantem dnm & erat facies eius tam quam rosa noua;
Videns autem rex cecidit in faciem suam a timore magno;
Postquam surrexit dixit ad scm cristoforum. fera ma
la non tibi sufficit peccata animarum quas errare

fecisti ut non sacrificent diis magnis. Sed & omnem
populum meum traxisti ad te; Respondens scs
cristoforus & dixit adhuc multe anime p me credi
tur & sunt dno & tu ipse; Et blasphemauit rex tam
quam stultus & dixit ad scm cristoforum. sic mihi fa
ciant dii mei & sic mihi reddant. si non crastina ho
rce istec p didero animam tuam & ad exemplum omnium
faciam te perire; Alia uo die iussit rex adduci scm
cristoforum & dixit ad eum iam sacrifica diis meis & in
tellege uerba mea ut non tormenta pereas; Scs
cristoforus dixit ego deos tuos ab homeno quia fi
dem habeo quem & in baptismo suscepi; Tunc iussit
rex exibere lignum magnum secundum statum eius & po
ni ante palatium & uocatis militib; iussit famulum
dei cristoforum ad lignum alligari. & uenientes mili
tes [illegible] secundum ordinem ternas sagittas iacta
uerunt super eum ut citius interficeretur; Et dixit
rex uideamus si potest ds eius liberare eum de manib;
meis; Et sagittauerunt eum ab hora prima. usque
ad hora duodecimam; Et credebat rex qui omnes sa
gitte in corpore sci cristofori infixissent; Sa
gitte autem suspendebantur a uento ad dextris atque
sinistris eius & una ex eis corpus eius non contingit;
Et post solis occasum iussit eum ligatum custodire
ne subito a xpianis nocte solueretur; Multus autem

populus xpi anorum expectabat excipere corpus eius;
Alia uero die dixit rex. eamus & uideamus illum male
ficum; Et ueniens rex ad eum dixit ei. ubi est ds tuus
ueniat & liber & te de manib; meis; desagittis
aut ipsis statim exiliens una ingressa e in oculo regis
& excecauit eum; Et dixit scs cristoforus ad eum.
tibi dico tiranne & stulte ego crastina ora
octaua accipio coronam a dno & hoc dns mihi
ostendere dignatus est & ueniunt cristiani &
accipiunt corpus meum & ponunt eum in locum
orationis; Tu aut ueni in locum illum & tolle
terram de illo loco & fac lutum cum sanguine meo
in nomine dni ihu xpi pone in oculo tuo & sal
uus eris & tunc ad ppriauit hora ut coronaretur;
Scs aut cristoforus aperuit os suum in orationem
& dixit; dne ds ms qui eduxisti me de errore
ad scientiam uite hoc qd te rogo presta mihi. in lo
co quo positum fuerit corpus meum n ibi ingredia
tur. ira flam me n famis. n mortalitas mala;
Et in ciuitate illa & illis locis si fuerint ibi malabidi
& demoniosi & ueniunt orant ex toto corde &
pp nomen tuum nominant nomen meum in
suis orationib; salui fiant; Et uenit ei uox de ce
lo & dixit cristofore ubi e corpus tuum &
oma ista co memorantur in orationib;

suis quicquid petierint & saluifiant; Complens
aũ suũ martyrium scs cristoforus coronatus ē
in mē se iulio. sub die. viii. kal augustas; Sunt aũ
numero qui crediderunt in nomine dñi ihu xpi
p scm cristoforum. mil. xlviii. & cxi.; Ut tera
uerũ die dixit rex eamus & uideamus ubi po
suerunt eum. & ueniens in illo loco clamauit
uocem magna dicens. cristofore hostende
mihi uirtutem dñi tui ut credã in eo. & tulit
terram de loco ubi passus ē. cum modico san
gui ne eius & posuit in oculo suo & dixit in nomi
ne dñi sci cristofori & ipsa hora ccptus est ocu
lus eius; tunc rex clamauit uocem magnã di
cens; Gloria tibi ds cristofori qui facis uolun
tatem timentib; te; Et ego ab hodierna die
ponã p ceptũ in omnẽ populum. & in omnẽ
linguã quisque blasphemauerit dñi cristiano
rum gladio puniatur; Et hec oratione consti
tuit scs cristoforus. & dixit; Ds omps bo
nã mercedem redde scribentibus & legen
tib; passionẽ meam.

Martirizatus est aũ scs cristofo
rus sub die. viii. kal augustas